

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ เวลากลางวัน จำเลยใช้กำลังประทุษร้าย ดึงแขนนางสาว ย. ผู้เสียหาย กระชากลงไปที่เตียงนอนขึ้นคร่อมตัวผู้เสียหายและจับกดไว้กับเตียงนอน พร้อมกับขู่เชิญให้มีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายแต่ผู้เสียหายไม่ยินยอม จำเลยจึงถอดเสื้อผ้าของตนเองและบังคับให้ผู้เสียหายถอดเสื้อผ้าออก จับผู้เสียหายนอนหงายใช้มือบีบคอผู้เสียหาย แล้วข่มขืนกระทำชำเราโดยใช้อวัยวะเพศของจำเลยสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหายชักเข้าออกจนสำเร็จความใคร่ ๑ ครั้ง โดยผู้เสียหายไม่ยินยอมและอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ เหตุเกิดที่แขวงดอนเมือง (แขวงสีกันเดิม) เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้น พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง จำคุก ๔ ปี ให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่ผู้ร้องเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันฟ้อง (๑๗ มกราคม ๒๕๕๖) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลย โดยเห็นควรหยิบยกปัญหาข้อกฎหมายขึ้นวินิจฉัยก่อนว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปเพราะมีการยอมความกัน โดยถูกต้องตามกฎหมายแล้วหรือไม่ จำเลยอุทธรณ์ว่าในชั้นสอบสวนนางสาว น. ภริยาของจำเลยเป็นตัวแทนจำเลยกับผู้เสียหายไปพบพนักงานสอบสวนเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งความประสงค์ว่าผู้เสียหายและจำเลยตกลงยอมความกัน ซึ่งพนักงานสอบสวนบันทึกในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีว่า “วันนี้นางสาว น. ซึ่งเป็นภริยาของจำเลยซึ่งถูกกล่าวหาว่าข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายมาสถานีตำรวจนครบาลดอนเมืองเพื่อยอมความในคดีข่มขืนกระทำชำเรา โดยมอบเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ในวันนี้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยตกลงว่าจะจ่าย ๒๐,๐๐๐ บาท แต่วันนี้จ่าย ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ ๓๐,๐๐๐ บาท จะจ่ายภายใน ๒ เดือน หลังจากขายบ้านได้แล้ว จึงได้ลงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน หมายเหตุจ่ายเงินครบ ๒๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายจึงจะถอนแจ้งความ” จำเลยอุทธรณ์อ้างว่าหลังจากทำบันทึกตกลงยอมความแล้วจำเลยก็หาเงินมาชำระให้ผู้เสียหายอีก ๓๐,๐๐๐ บาท โดยมอบให้ภริยาจำเลยนำไปให้ผู้เสียหาย แต่เมื่อติดต่อผู้เสียหายได้แล้ว ผู้เสียหายกลับปฏิเสธไม่รับเงินที่เหลือ โดยยืนยันที่จะดำเนินคดีแก่จำเลยจนถึงที่สุด โดยผู้เสียหายเบิกความ ตอบทนายจำเลยถามค้านว่า หลังจากชำระเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท แล้ว จำเลยไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่า จะชำระเงินอีก ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจนัดให้ผู้เสียหายไปรับเงิน แต่ผู้เสียหายไม่ยินยอม โดยแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่าจำเลยทำกับผู้เสียหายไว้มากและจะไม่ถอนแจ้งความ เห็นว่าบันทึกในรายงานประจำวันเกี่ยวกับการตกลงยอมความที่ผู้เสียหายกับภริยาจำเลยไปแจ้งความประสงค์ต่อพนักงานสอบสวน ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเอกสารหมายเลข จ.๗ นั้น ผู้เสียหายลงลายมือชื่อไว้ด้วยจึงถือได้ว่าเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความที่สามารถบังคับกับผู้เสียหายได้ เพราะเมื่อผู้เสียหายตกลงกันแล้วว่ายินดีจะรับเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท แล้วจะถอนแจ้งความ ซึ่งฝ่ายจำเลยก็จัดทำให้ภายในกำหนดการที่ผู้เสียหายไม่ยินยอมรับเงิน ที่เหลืออีก ๓๐,๐๐๐ บาท โดยจะขอดำเนินคดีแก่จำเลยถึงที่สุดนั้น ถือว่าผู้เสียหายเป็นฝ่ายผิดสัญญาประนีประนอมยอมความหรือข้อตกลงยอมความ ข้อปฏิเสธไม่รับเงินของ

ผู้เสียหายไม่มีเหตุผลรองรับ ปราศจากมูลเหตุอันจะอ้างตามกฎหมายได้ มิฉะนั้นการไปให้พนักงานสอบสวนบันทึกข้อตกลงยอมความก็จะเป็นความหมาย กรณีดังกล่าวถือว่าเงื่อนไขตามสัญญาประนีประนอมยอมความสำเร็จแล้ว สิทธินาคดีมาฟ้องของโจทก์จึงเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) แต่จำเลยยังมีหน้าที่ต้องชำระเงินส่วนที่เหลือแก่ผู้เสียหาย เมื่อวินิจฉัยเช่นนี้แล้วประเด็นข้ออื่นจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น

พิพากษากลับให้ยกฟ้อง แต่ให้จำเลยนำเงินส่วนที่เหลือ ๓๐,๐๐๐ บาท ชำระแก่ผู้เสียหาย หรือนำไปวางศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ

พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฎีกา

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งไม่ฎีกาของพนักงานอัยการ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

คดีนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ว่าสิทธิ nacดีอาญามาฟ้องของโจทก์ต้องระงับไปโดยข้อตกลงประนีประนอมยอมความตามบันทึกกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เอกสารหมาย จ.๗ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) หรือไม่ เห็นว่าการยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายนั้น ข้อตกลงจะต้องปรากฏชัดแจ้งว่าผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความในคดีอาญาต่อจำเลยแล้ว และการตกลงประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ ต้องมีลักษณะว่า “...คือสัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้น ให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน” แต่การยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายเพื่อระงับคดีอาญาความผิดต่อส่วนตัวผู้เสียหายกับจำเลยจะเพียงแต่ตกลงระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่ให้เสร็จไปด้วยต่างฝ่ายต่างยอมผ่อนผันให้แก่กันเท่านั้นไม่ได้ หากแต่ต้องปรากฏในข้อตกลงโดยชัดแจ้งว่าผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความอาญาหรือสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาต่อจำเลย กล่าวคือผู้เสียหายต้องแสดงเจตนาให้ปรากฏว่าตนมีเจตนามิให้จำเลยต้องรับโทษในทางอาญาด้วย มิฉะนั้นอาจมีผลเพียงระงับข้อพิพาททางแพ่งเท่านั้น หาเป็นการยอมความกันในทางอาญา อันจะทำให้สิทธิ nacดีอาญามาฟ้องระงับไปไม่ ซึ่งกรณีนี้ศาลฎีกาได้วางหลัก ในการยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๗๙/๒๕๕๐ : ข้อตกลงระหว่างโจทก์ร่วมและจำเลยไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าโจทก์ร่วมตกลงสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในทันที แต่กลับมีเงื่อนไขให้จำเลยต้องชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมจนครบถ้วนเสียก่อน โจทก์ร่วมจึงจะถอนคำร้องทุกข์ให้ แสดงว่าในระหว่างนั้นโจทก์ร่วมยังติดใจที่จะดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยอยู่ ข้อตกลงระหว่างโจทก์ร่วมและจำเลยดังกล่าวหาจะมีผลเป็นการยอมความอันทำให้สิทธิ nacดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๒๔/๒๕๕๐ : ตามรายงานประจำวันธุรการไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าฝ่ายผู้เสียหายตกลงสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในทันที แต่กลับมีเงื่อนไขที่จำเลยจะต้องปฏิบัติต่อฝ่ายผู้เสียหายก่อน โดยต้องชำระเงินค่าเสียหายตามข้อตกลง เมื่อครบกำหนดสัญญาที่จำเลยตกลงชดใช้ค่าเสียหาย จำเลยไม่ชดใช้ค่าเสียหายให้ ผู้เสียหายจึงไปร้องทุกข์ ย่อมแสดงให้เห็นชัดว่าถ้าจำเลยไม่ชำระเงินให้ตามที่ตกลง ฝ่ายผู้เสียหายก็ยังติดใจดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยอยู่ แม้ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา จำเลยจะนำเงินจำนวนดังกล่าวมาวางศาลและฝ่ายผู้เสียหายรับไปแล้ว ก็ไม่มีผลผูกพันฝ่ายผู้เสียหายให้เลิกคดีอาญากัน

กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ที่จะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๑๒/๒๕๕๐ : โจทก์ร่วมกับจำเลยทำบันทึกกันไว้ตามรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐานซึ่งมีข้อความว่าคู่กรณีตกลงกันแล้ว ต่างฝ่ายต่างไม่ติดใจเรียกร้องฟ้องกัน ทั้งทางแพ่งและอาญาต่อกัน โดยจำเลยได้ช่วยเหลือค่าเสียหายของกระบือที่ถูกยิงตายให้โจทก์ร่วมเป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท จะนำเงินมาจ่ายให้หมดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ แล้วลงชื่อโจทก์ร่วมและจำเลย เช่นนี้ จึงเป็นการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘, ๓๕๙ เป็นความผิดอันยอมความได้ จึงมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) แม้ต่อมาจำเลยจะไม่ชำระค่าเสียหายตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โจทก์ร่วมก็ไม่มีสิทธิร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในข้อหาทำให้เสียทรัพย์ หลังจากมีการยอมความกันโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วอีกได้ คงมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

เมื่อนำหลักกฎหมายและแนวคำพิพากษาศาลฎีกาตามข้างต้นมาปรับใช้กับข้อเท็จจริงในคดีนี้ พบว่าบันทึกประจำวันประจำวันเกี่ยวกับคดี ตามเอกสารหมาย จ.๗ ระบุเพียงว่า “วันนี้นางสาว น. ซึ่งเป็นภริยาของจำเลยซึ่งถูกกล่าวหาว่าข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายได้มาสถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง เพื่อตกลงยอมความในคดีข่มขืนกระทำชำเรา โดยมอบเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ในวันนี้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยตกลงว่าจะจ่าย ๖๐,๐๐๐ บาท แต่วันนี้ได้จ่าย ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ ๓๐,๐๐๐ บาท จะจ่ายภายใน ๒ เดือนหลังจากขายบ้านได้แล้ว จึงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน หมายเหตุจ่ายเงินครบ ๖๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายจึงจะถอนแจ้งความ” อันเป็นข้อตกลงที่มีเงื่อนไข ซึ่งผู้เสียหายยังไม่ได้ตกลงสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในทันที อีกทั้งพฤติการณ์ในภายหลังที่ผู้เสียหายไม่ยินยอมรับเงินส่วนที่เหลืออีก ๓๐,๐๐๐ บาท แสดงให้เห็นว่าผู้เสียหายไม่ได้มีเจตนามุ่งหมายให้จำเลยไม่ต้องรับโทษในทางอาญา หรือสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญา อันเป็นการมุ่งประสงค์จะให้คดีอาญาเป็นอันระงับไปแต่อย่างใด ข้อตกลงตามบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดีตามเอกสารหมาย จ.๗ จึงเป็นเพียงการกำหนดเงื่อนไขที่ผู้เสียหายจะถอนคำร้องทุกข์เท่านั้น หาใช่เป็นการถอนคำร้องทุกข์ หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย อันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ไม่

อัยการสูงสุดชี้ขาดให้ฎีกา ตามหนังสือที่ อส ๐๐๔๘.๑/๓๐๐๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔